

тушките“. Митрополитъ Серафимъ, цѣлото духовенство начело съ църковнитѣ хоругви, облечени служебно, учителитѣ и вѣщия народъ сж излѣзли до „харманитѣ“ въ Клуцохоръ, зашто и пѣхотата е дошла откъмъ Бинкось презъ „Джанькуртаранъ“. Тамъ видния нашъ поетъ и тогавашенъ учитель, Добри П. Чингуловъ, е държалъ следната прочувствена речъ на руски езикъ, съ която е разплакалъ Делинксхаузена. Отъ тази речъ всѣки човѣкъ винаги ще се просълзява. Ето цѣлата речъ, която намираме печатана въ VII книжка на „Люляка“, издавано отъ Илия Р. Блъсковъ.

Ваша Превъзходителство!

Наконецъ Господъ Богъ усылшалъ молитвы рабовъ своихъ: надежда и ожиданія Българскаго народаосуществляются! Нѣтъ уже неслыханыхъ и раздирающихъ сердце свирепствъ, нѣтъ ужаснѣйшихъ угнетеній, нѣтъ никакого страха, мы уже люди свободныя, видимъ предъ собою христілюбивое и побѣдоносное войнство нашихъ единокровныхъ братьевъ Россіянъ.

Населеніе нашего города почти полъ вѣка ждеть сей радостный и торжественный для него день; живутъ еще старци, изъ памяти которыхъ неизгладилася обетъ даный имъ 1829 году предводителями російскихъ армій Дибичемъ Забалканскимъ, обетъ что православная Россія послѣ освобожденія Молдавіи и Сербій въ будущемъ считаетъ священнымъ своимъ домомъ освобожденіе и остальныхъ христіанскихъ народовъ Балканскаго полуострова.

Какъ нѣкогда Господъ Богъ Израилевъ избралъ вѣрнаго раба своего Мойсея для избавленія Израильскаго народа отъ рабства Египетскаго, такъ и пастырь сей-же самый Богъ новаго Израила благоволилъ, чтобы подобный же жребій достался Благочестивѣйшему и Самодержавнѣйшему Императору вся Россіи Александру Второму для

избавленія христіанскихъ народовъ отъ произвольнаго и пристрастнаго правленія ихъ вѣковыхъ обладателей.

По сему видя въ семъ событіи неизповѣдимыя судьбы промысла, мы, по примѣру нашихъ предковъ Славянъ, выходимъ съ хлѣбамъ и солью въ срѣтеніе Христілюбивому и Побѣдоносному войнству нашего Великодушнаго Избавителя. Грядите, грядите убо давножданнѣя дорогіе гости, приступите смѣлою ступою къ нашему городу, его населеніе изнуренное тяжкими страданіями, со слезами на глазахъ ждеть Васъ съ разпростертыми объятіями. Утѣште его своимъ присутствіемъ. Вилчите его свѣжія и дымящіяся еще раны цѣлительнымъ бальзамомъ разумной свободы да воспрянувъ отъ глубокаго унынія въ избытѣ сердечной радости, Да здравствуетъ Императоръ Всеросійскій Александръ II. Да здравствуютъ всѣ храбри полководци и все христілюбивое и победоносное войнство. Да сопутствуетъ имъ сила Всевышняго для скорого окончанія предпринятаго избавленія христіанскихъ народовъ всего Балканскаго полуострова! Ура!

Тази речъ Ил. Р. Блъсковъ е изслушалъ и написалъ отъ самия Чингуловъ въ 1878 г. (следъ войната).

Тържеството е било неописуемо. Улицитѣ сж били „тапкани“. На всѣкъде се е изнасяло обилно вино съ бакъри и „братушкитѣ“ сж били посни охотно. Дали войскитѣ сж минали презъ улицата, минаваща отъ „харманитѣ“ по направление къмъ Кавалджиеви, това не можа да се установи, но факта, че улицата отъ къмъ харманитѣ покрай дома на Ив. Аврамовъ още тогава се наричало „Делинксхаузенъ“ и доскоро надписитѣ личаха по улицата потвърдява. Другата улица, край стария дворъ на Калови бѣше наречена „Лермантовъ“. И радостта на Сливенци бѣше необуздана!

А. Н.

Черковнитѣ въпроси въ Сливенъ и Митрополитъ Серафимъ.

По черковния въпросъ презъ последния вѣкъ на турско владичество, когато гърцизмътъ дошелъ до отвръщаніе на българитѣ Сливенци сж държали едно отъ първитѣ мѣста въ борбата. Въ книгата на Димитровъ „Княжество България“ т. I стр. 358 се говори, че Сливенци сж били едни отъ първитѣ, които сж отказали да взематъ участие при избирането на патриархъ. Сливенци сж се отличили съ изпжждането веднажъ на Одринския владика Герасимъ презъ 1829, когато дохождалъ въ града да кандардисва населението да подпише мемоаръ до Султана, че е доволно отъ управленіето. Преди 1856 г. попъ х. Димитъръ се е опиталъ да чете евангелието на български. Около 1856 г. сливенци решаватъ окончателно да изхвърлятъ гръцкитѣ книги изъ черквитѣ. Въ това видно участие е взелъ Чингуловъ. Той пръвъ се е опиталъ да чете „Апостола“ на български, и бабитѣ сж щѣли да го пребиятъ отъ бой. Като пристигналъ въ града протосингелътъ на Одринския Митрополитъ „Иосифъ“, въ качеството си на такеидиотъ, да събира влади-

щина, сливенци, по настояването на мѣстнитѣ учители, извадили гръцкитѣ книги отъ черквата Св. Димитъръ и ги скрили въ избата на тогавашното централно училище. Това било презъ 1858 г. Владиката, като не смѣялъ да имъ каже нищо, за да не ги раздразни, имъ изпратилъ наставническо послание, което не само не ги е затрогнало, но решаватъ да не плащатъ и владищина, а посланието изгарятъ предъ протосингела Иосифъ. Подпалилъ го е Донко Дончевъ, а край него сж били Н. Боровъ, Анастасъ х. Добревъ, Стефанъ Гидиковъ, Петъръ Бабата, П. Геневъ и др. Тогава, по този случай Сава Доброплодни е държалъ насърчителна речъ въ черковния дворъ на черквата „Св. Димитъръ“.

Презъ 1859 г. м. юлий дохожда въ Сливенъ владиката Кирилъ се епископъ Хрисантъ. Още преди пристигането му младежитѣ решили да го изпждятъ публично отъ черквата. Като претекстъ направили предложението сутринта да чете въ верквата по български. Дяконътъ—българинъ държащъ българска страна, зачелъ